Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

11 ИЮЛЬ 1968 й. 3-йил чиқиши
ПАЙШАНБА
№ 160 (620)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

СУРАТДА: шаҳардаги пешқадам корхоналардан бири бўлган «Ўртоқ» кондитер фабрикасининг пешқадамларидан техника бўлими бошлиғи С. Никифоров ва ремонтчи слесарь П. Фролов ўртоқлар корхонани арзон ичимлик суви билан таъминлаётган артизан қудуғи насослари ишини кузатмоқдалар. Бу насослар ёрдами билан корхонанинг икки сменада ишлатаётган суви етарли миқдорда таъминлаб берилмоқда.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ВЦСПСНИНГ 1968 ЙИЛ 5 ИЮЛДА ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚАРОРИ

СССР ҚОРА МЕТАЛЛУРГИЯ КОРХОНАЛАРИДА ИШЛАБ ТУРГАН ВА ЯНГИДАН ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛАЕТГАН АГРЕГАТЛАРНИНГ ЛОЙИҲА ҚУВВАТЛАРИНИ ТЕЗРОҚ ЎЗЛАШТИРИШ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИШ ЮЗАСИДАН ҒАРБИЙ СИБИРЬ МЕТАЛЛУРГИЯ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ТАШАББУСИ ТЎҒРИСИДА

1. СССР қора металлургия корхоналарида ишлаб турган ва янгидан фойдаланишга топширилаётган агрегатларнинг лойиҳа қувватларини тезроқ ўзлаштириш учун мусобақани авж олдириш юзасидан Ғарбий Сибирь металлургия заводи коллективининг ташаббуси маъқуллансин.

2. СССР Қора металлургия министрлигига, металлургия саноати ишчилар касаба союзининг Марказий Комитетига, министрликларга ва саноатнинг бошқа тармоқлари касаба союзларининг Марказий Комитетларига шу қимматли ташаббусни кенг ёйиш, агрегатлар, участкалар, цехларнинг юксак унум билан ишлаши учун зарур шароит яратиш ва саноат корхоналарида лойиҳа қувватлари ўзлаштирилишига тўғаноқ бўлиб турган сабабларга барҳам бериш юзасидан конкрет тадбирларни амалга ошириш, мамлакатимизнинг илғор корхоналарида қувватларни муддатидан илгари ўзлаштириш юзасидан орттирилган тажрибалардан яхшироқ фойдаланиш чораларини кўриш топширилсин.

3. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва Министрлар Советларига, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига саноат корхоналарида агрегатлар ва цехларнинг лойиҳа қувватларини ўзлаштириш муддатларини қисқартириш учун меҳнаткашлар коллективларини сафарбар этиш юзасидан ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишлар ўтказиш, бу муҳим ишга ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш тавсия этилсин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ | ВЦСПС

«БИЛИМ» ЖАМИЯТИ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг биносида республика, Тошкент области ва Тошкент шаҳри «Билим» жамиятининг бирлашган пленуми бўлиб ўтди. Пленумда «Бутуниттифоқ «Билим» жамияти V съезди қарорлари муносабати билан «Билим» жамияти олдида турган вазифалар ҳақида» фалсафа фанлари доктори, профессор Ортиқов доклад қилди. Доклад юзасидан бўлган музокараларда профессор Қаюмов, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маннопов, республика маориф министрининг ўринбосари Абдуллахўжаева, Скрипник, Коновалова, Каримов ўртоқлар қатнашдилар.

Пленум «Билим» жамияти фаолиятини яхшилашга қаратилган кенгайтирилган қарор қабул қилди.

✦ ✦ ✦

ФАРЗАНДЛАР УЧУН

«Главташкентстрой» 6-қурилиш трестига қарашли 58-қурилиш бошқармасининг бинокорлари болалар муассасалари биноси қурилишида яхши натижаларга эришмоқдалар. Жумладан, улар бунёд этган Хўжайли кўчасидаги 1000 ўринли мактаб биноси ва Береговая кўчасидаги 140 ўринли болалар боғчаси эгаларини кутяпти. Шимоли-шарқ-2 массивида қурилаётган 1000 ўринли яна бир мактаб биноси эса 1 сентябрда ишга туширилади. Йил охиригача бу массивда 1000 ўринли 34-мактаб биноси ва ҳар бири 280 ўринли 30, 31-болалар боғчалари барпо этилади ва қувноқлар ихтиёрига топширилади.

Нуқсонсиз маҳсулот

4-тикув цехида синтетик материаллар аралаштирилиб тўқилган газмолдан эркаклар костюми тикилади. Бу цех «Юлдуз» фирмасининг энг пешқадам коллективларидан ҳисобланади.

Цех азаматлари ойлик ва квартал топшириқларни мунтазам ошириб бажариш билан бирга маҳсулот сифатини яхшилаш йўлида изчил кураш олиб боряптилар. Бу ерда маҳсулотни ҳеч бир нуқсонсиз ишлаб чиқариб, техника контроли ходимларига бир кўрсатишнинг ўзида қабул қилинишига эришиш тартиби жорий этилган.

Янги метод экспериментал, бичиш ва бош корхонанинг икки тўқув цехида қўлланилаётган бўлса ҳам, 4-цехда эришилаётган натижалар ҳамма учун ибратлидир. Коллектив май ойида тайёрлаган 1823 дона ёки умумий план бўйича ишлаб чиқарилиши лозим бўлган костюмларнинг 39,8 проценти техник контроли бўлимига биринчи кўрсатишнинг ўзида қабул қилинди.

Ҳозир 4-цехда қўлланилаётган метод фирманинг ҳамма коллективлари томонидан ўрганиляпти. Ишлаб чиқаришда асосий жараёнларни бажарадиган ишчилар орасида Давлат стандарти нормаларини ўрганиш бўйича семинар ўтказилди. Янги методни жорий қилишга айниқса, М. Хохлова, Белозорова сингари ишчилар ғоят жиддий муносабатда бўлишяпти. Бу ишчилар нуқсонсиз маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Уларнинг қўлидан ўтган маҳсулот техника контроли бўлимида ҳеч бир гапсўзсиз қабул қилинади.

Тайёрланаётган маҳсулотнинг сифатини яхшилашда фирма моделчилари ҳам кўп иш қилишяпти. Улар костюмнинг ташқи кўринишини яхшилаш мақсадида уни чоклашнинг янги конструкциясини ишлаб чиқдилар. Тошкент модалар уйи билан ҳамкорликда эркаклар костюмининг енги ва ёқасини яхшилаш мақсадида тадбирлар белгиланди.

Юқоридагилардан ташқари фирмада кийимни шаҳар магазинларига ғижим қилмасдан олиб чиқиш тадбири амалга оширилмоқда.

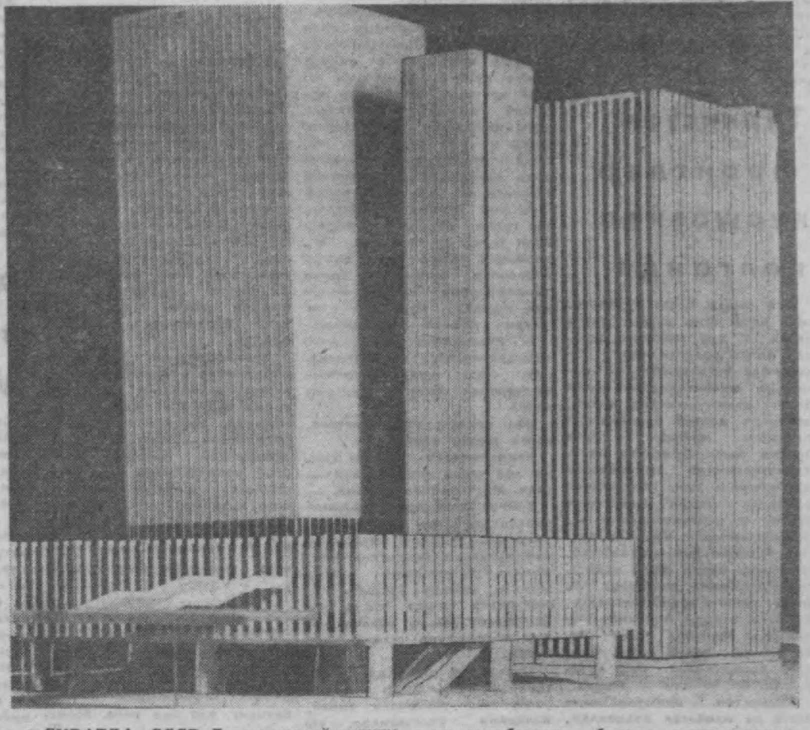

СУРАТДА: СССР Давлат илмий-техника халқ кутубхонаси биноси комплексининг лойиҳаси.

БУГУН УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИДА

Йирик бошқарма

Қўйлиқ уйсозлик комбинатига қарашли 1-бошқарма шаҳримиздаги йирик хўжаликлардан бири ҳисобланади. Корхона ишлаб чиқарган панеллар пойтахтимизнинг деярли ҳамма бурчакларига етиб борган. Чилонзор, Октепа массиви, Ишчилар шаҳарчаси каби бир қанча қурилиш участкаларида ушбу завод етиштирган маҳсулотларни учратиш мумкин.

Корхонада ўтган йили план бўйича 240 минг квадрат метр йирик панель конструкциялари ўрнига 260 минг квадрат метр маҳсулот ишлаб чиқарилди. Бу йил эса 270 минг квадрат метр йирик панеллар тайёрлашни планлаштирган.

✦

Азаматлар цехи

Етиқ панеллар тайёрлаш цехини шундай дейишар экан. Чунки бу даргоҳда Қ. Исаев бошқараётган бетончилар бригадаси каби кунлик топшириқни бир ярим икки ҳисса адо этаётган коллективлар ишлайди. Қ. Исаев корхонада 1960 йилдан буён меҳнат қилиб, анчагина ҳаётий тажриба орттирган, энди ўз тажрибасини бошқалар билан ўртоқлашмоқда.

✦

Иш қизғин жойда

Беҳисоб темир қолиплар, ҳар хил асбоб-ускуналар ҳамда бетон қоришмасини кўксида олиб келувчи узун трубалар ўрнатилган бу цехда тик панеллар тайёрланади. Бунда алп қомат йигитлар — суяги қотган кишилар меҳнат қилмоқда. Уларнинг кучи билан тайёрланган панеллар пойтахтимиз чиройига ҳусн қўшувчи кошона бўлади.

Шубҳасиз, бу бино ижодкорларига офаринлар ўқиб, минглаб ҳамшаҳарларимиз истиқомат қиладилар. Цехда Н. Ниёзматов бошлиқ ўн иккилар бригадаси номини олган мард и майдонларнинг хизматлари олқишга сазовордир. Улар бир сменада 40 ўрнига 50—55 та йирик панел тайёрлайдилар.

✦

Мўъжизалар маскани

Корхонанинг тажриба цехида тез-тез ўзгаришлар бўлиб туради. Чунки бу ерда заводнинг конструкторлик бюроси кўрсатмалари асосида иш кўрилади.

Янги жорий қилинаётган усуллар, уларнинг афзалликлари, ҳар хил таклифлар атрофлича ўрганилади. Кўзланган мақсадга мувофиқ ижобий натижалар берса, у ишлаб чиқаришга жорий қилинади. Айвонлар атрофига панжара ўрнига қуйиш учун тайёрланаётган нафис панеллар эндиликда синаб кўрилаётган ана шундай янгиликлардан биридир. Бунда, ҳар хил кўринишдаги ойна элементи қўшиб тайёрланган майда плитачалар елим билан қоғозга ёпиштирилиб, устидан бетон қоришмаси қуйилади. Маълум вақт ўтгач, қоғоз олиб ташланса, гўзал кўринишдаги айвон панели ҳосил бўлади.

Бунинг афзаллиги шуки, панеллар ниҳоятда хушбичим ва енгил бўлади.

✦

Шарафли касб

Ҳар бир ҳунарнинг ўзига яраша гашти ва меҳнати бўлади, деганларидек арматурачилар ишини кузатгач бу касбнинг ҳам осон эмаслигига ишондик. Станок олдида қўли-қўлига тегмай ҳаракат қилаётган ишчиларга ҳавасимиз келди. Биноларнинг узоқ умр кўриши, кучли ер тебранишларига бардош бериши мана шу касбда ишлаётганларнинг иш сифатига боғлиқ. Ўзларига юкланган масъулиятни яхши ҳис этган бу касб соҳиблари ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг сифатига алоҳида эътибор бермоқдалар.

Бу борада Д. Дўстов, Ш. Бектошева каби пайвандчиларнинг меҳнатини мамнуният билан қайд қилишга тўғри келади. Чунки улар ўз бурчини ҳалоллик билан ўтаб, пишиқ-пухта иморатларнинг қад кўтаришига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

✦

Ишчилар мамнун

Керакли хом ашёни марказий омборхонадан станоклар ёнига олиб келиш, тайёр маҳсулотларни цехдан олиб чиқиб, ҳафсала билан ўрни-ўрнига тахлаш катта аҳамиятга эга. Чунки шундай қилинмаса, бажарилаётган ишга салбий таъсир этиши мумкин. Лекин, Ю. Бойметов бошлиқ бригада азаматлари бундай камчиликлар содир бўлишига йўл қўймасликка ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса, иш жойларини покиза тутишлари корхона ишчиларини хурсанд этмоқда.

Халқ контроли амалда

Комбинат партия комитети секретари ҳузурига бир киши кириб, стол устига талайгина фото сурат қўйди. Кейин билсак, бу киши жамоатчилик асосида тузилган халқ контроли комитетининг аъзоси А. Ҳошимов экан. Иши суст бораётган бир қанча объектлардан фото айбномалар олиб келибди. Комитет аъзолари ҳар ойда бир марта қурилиш участкаларини айланишиб, жойлардаги мавжуд нуқсонларни, завод маҳсулоти сифатини аниқлайдилар ҳамда уларни йўқотиш чоралари билан шуғулланадилар.

Бундан ташқари, ҳар бир объектнинг ўзида ҳам халқ назорати ўрнатилган. Улар ўз объектларидаги ишни қай аҳволда бораётганлигини ҳар ойда камида икки марта кўздан кечириб чиқиб, мунозарали масалаларни комбинат контрол комитетига ҳавола қиладилар.

О. ТЎХТАНАЗАРОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» саҳифаларида

● Москва Давлат Университетининг Ленинские горидаги мажлислар залида Ҳиндистон Президенти доктор Зокир Ҳусайннинг Совет Иттифоқида бўлиши муносабати билан совет ва ҳинд халқлари дўстлик кечаси бўлиб ўтди. Университетнинг илмий кенгаши З. Ҳусайнни фахрий докторликка сайлашга қарор қилди.

● Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин Ҳиндистон Президенти доктор З. Ҳусайн билан 9 июлда Кремлда учрашдилар ва суҳбатлашдилар. Суҳбат пайтида халқаро аҳволнинг баъзи актуал масалалари ҳам қараб чиқилди.

● 10 июлда Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин ўртоқларнинг БАР Президенти ва Араб Социалистик Иттифоқининг Раиси Жамол Абдул Носир билан якунловчи суҳбати бўлди. Шу куни Носир ҳамроҳлари билан Югославияга жўнаб кетди.

● Газетанинг учинчи саҳифасида бутунича академик Муҳаммад Урозбоевнинг илмий-ижодий фаолиятига бағишланган.

● Сўнгги бетда «Дунё харитаси олдида» умумий сарлавҳаси билан чет эллардан олинган хабарлар босилган.

Тошкентдаги энг йирик автомобильремонти заводларидан бўлган 10-завод авторемонтчилари бу йил республикамиз автомобиль хўжаликлари учун уч мингта автомашинани ремонт қилиб беришга аҳд қилганлар. Шу долзарб кунларда завод авторемонтчилари ўз аҳдларининг устидан чиқиш учун мардонавор меҳнат қилиб, ҳар кунги график топшириқларини муваффақият билан адо этмоқдалар.

СУРАТДА: юк автомашиналари ремонт қилиш цехида машиналарни конвейер усулида ремонт қилиш пайти.

М. Нуриддинов фотолари.

ЖАҲОН ЁШЛАРИНИНГ ДАВРАСИ

Шу кунларда Болгария Халқ Республикасининг пойтахти София байрам либосига ўраляпти. Катта-ю, кичик улкан тарихий воқеани сабрсизлик билан кутмоқда. Бир неча кундан кейин бу ерга ер шарининг кўпгина шаҳарларидан йўлга чиққан йигит ва қизлар делегациялари кела бошлайди. Шу йилнинг 28 июлида Софияда жаҳон ёшлари ва студентларининг IX фестивали тантанали равишда очилади. Планетамизнинг навқиронлик, ёшлик, дўстлик, маҳорат байрамига айланиб қолган бу тенгсиз йиғини ҳақидаги хушхабарлар ҳар бир хонадонга, ҳар бир эрксевар қалбга шодиёналик бахш этиб кириб боради.

У ўзининг маъно ва мазмуни билан тинчлик ва дўстликни жаҳонга яна бир бор кўз-кўз этади.

Фестивалда иштирок этадиган 600 кишилик Совет Иттифоқи ёшлари делегацияси орасида Ўзбекистоннинг атлас кўйлакли қизлари, чуст дўппили йигитлари ҳам бор.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида бўлажак фестивалнинг қатнашчилари ҳақида завқ билан гапиришди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли ўзбек давлат филармониясининг икки санъаткори — Одил Камолхўжаев ва Ўткир Холмуҳамедовлар фестивалда қатнашиш шарафига муяссар бўлишди. Бу икки санъаткор нафосат оламига яқинда кириб келишган.

Ўткир Холмуҳамедов бундан бир неча йил муқаддам тўқимачилар маданият саройидаги ўзбек миллий ансамблида санъат сирлари билан ошно бўлган эди.

У Москванинг жаҳонга донғи кетган Мюзик Хол санъаткорлари билан Франция гастролида бўлди.

Доирани ўрнига қўйиб баданглатиб чаладиган Одил Камолхўжаевнинг фестивалдан умиди катта. У турли концертларда турли халқларнинг музикаларидан ўрганиш иштиёқида. Доирачининг Болгария сафари, Ҳиндистон, Бирлашган Араб Республикаси, Австрия каби мамлакатларга қилинган гастролдек муваффақиятли бўлади.

Жонон рақслари билан миллионлаб томошабинларнинг қалбига чўғ солаолган «Баҳор» давлат рақс ансамблининг рақкосалари ҳам фестиваль сафарига ҳозирлик кўришяпти.

Фестивалда жаҳон ва Европа чемпиони, хизмат кўрсатган спорт мастери Равила Прокопенко (Салимова), машҳур штангачи Эркин Каримовлар ҳам қатнашиб, спорт шарафини ҳимоя қиладилар.

Ўзбекистондан борадиган ёшлар орасида улкан қурилишларда фидокорлик кўрсатаётган норғил йигит-қизлар бор.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

БУГУН — МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 47 ЙИЛЛИГИ

ҚАРДОШ МОНГОЛИЯ ЯНГИЛИКЛАРИ

● Дарханда Совет Иттифоқи, Польша, Чехословакия, Болгария ёрдами билан Монголиянинг янги саноат райони барпо этилмоқда.

Бу йил Дархан комплекси мамлакат халқ хўжалигига 750 минг тонна кўмир, 100 миллион киловатт-соатдан кўпроқ электр энергияси, 16 миллион дона ғишт етказиб беради. Дарханнинг ялпи саноат маҳсулоти ҳажми ўтган йилдагига қараганда 45 процент кўпаяди.

Ёш шаҳар тобора ўсмоқда. Аралаш ем ишлаб чиқариш заводи, йирик универмаг, қатор маданий-маиший объектлар қурилиши тугалланай деб қолди.

Монголия Халқ Республикаси ўсимликшунослик ва тупроқшунослик илмий тадқиқот институти 20 йиллигини нишонлади.

Ҳозир институт коллективи қатор муҳим проблемалар — бошоқли ва дуккакли дон экинлари ҳосилдорлиги, шунингдек тупроқнинг унумдорлигини ошириш, мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш, сабзавот ва мева-полиз экинлари етиштиришни кўпайтириш проблемаларини ҳал қилмоқда.

Институт чет мамлакатлардаги турдош ўнлаб муассасалар билан илмий алоқалар ўрнатган, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши йўли билан қатор проблемаларни ҳал қилишда иштирок этмоқда.

● Мамлакат йигит ва қизлари ёшлар ва студентларнинг IX жаҳон фестивалига фаол тайёргарлик кўрмоқдалар. Барча шаҳарларда, аймоқларнинг марказларида ва сўмўнларда бадиий ҳаваскорлик тўгаракларининг кўриклари, спорт мусобақалари ўтказилмоқда.

Монгол ёшлари делегацияси составига юзга яқин киши киритилган. Делегация аъзолари фестивалнинг барча тадбирларида қатнашадилар, беш қитъа ёшларининг вакиллари билан актуал масалалар бўйича фикр алмашадилар, ўз замондошларини монгол халқи ютуқлари билан таништирадилар.

Г. ХАРЧЕНКО (АПН).

ЯПОНИЯ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

ТОКИО, 9 июль. ТАСС мухбири Г. ГАВРИЛЕНКО хабар беради: Бугун 7 июлда ўтказилган сайловда Япония парламентининг юқори палатасига сайланган 126 янги депутатга берилган овозларни ҳисоблаш тамомланди (Сайловда 250 ўринга эга бўлган палата составининг ярми қайтадан сайланди).

Сайловда Япония Коммунистик партияси катта муваффақиятга эришди. Юқори палатага 4 янги депутат сайланди. Энди палатанинг янги составида Компартиянинг 7 ўрни бор. Япония Коммунистик партиясининг номзодлари учун берилган овозлар сони анча кўпайди.

Ҳукмрон либерал-демократик партия сайловгача эга бўлган 71 ўринни сақлаб қололмади. Бу партия палатага ўзининг 69 депутатини ўтказа олди. Энди у палатада илгари эга бўлган 139 ўриндан палатанинг янги составида 137 ўринга эга бўлиб қолди.

АГРЕССОРЛАР ТИНИБ-ТИНЧИМАЁТИРЛАР

ҚОҲИРА, 9 июль. (ТАСС). Кеча нечқурун Сувайш каналининг шарқий қирғоғида турган Исроил босқинчилари танклар ва артиллерияни тўплаб, Сувайш шаҳрининг аҳоли зич яшайдиган районларидан бирини уч марта тўпга тутдилар. Ҳар сафар Миср қуролли кучлари қаттиқ жавоб ўти очиб, душманнинг ўт очиш позицияларини бостирдилар ва унга оғир талафот етказиб, иғвогарликни тўхтатишга мажбур қилдилар.

Бирлашган Араб Республикаси қуролли кучлари қўмондонлигининг тун давомида эълон қилинган расмий ахборотига кўра, Миср тўпчилари Сувайш шаҳри районини тўпга тутган Исроилнинг 2 артиллерия полкининг ўт очиш позицияларини яксон қилганлар, Исроилнинг 5 танкини ва 2 артиллерия кузатиш пунктини гумдон қилганлар. Душман аскарлари катта талафот кўрган.

Сувайшда Исроилнинг иғвогарлиги натижасида граждан аҳоли ўртасида қурбон бўлганлар кўп. Дастлабки маълумотларга кўра, 20 дан ортиқ киши ўлдирилган, бир неча уй-жой вайрон қилинган ва ёндириб юборилган.

Яна иғвогарлик

ПХЕНЬЯН, 9 июль. (ТАСС). Корея марказий телеграф агентлиги хабар беради: АҚШ Корея Халқ армияси қисмларига қарата тўплардан ва милтиқлардан ўқ узиб, Кореяда демаркация линиясининг ғарбий участкасидаги Манури районида яраш тўғрисидаги битимни бугун яна бузди.

Эртага—В. И. Ленин номли олий ҳарбий билим юртининг ташкил топганига 50 йил тўлади

Офицер кадрлар ўчоғи

Билим юрти В. И. Лениннинг кўрсатмаси билан жанговар ўн саккизинчи йилнинг 12 июлида ташкил топган эди. Унинг шавкатли тарихи, ўтмиши ва ҳозирги ҳаёти ана шу олий ҳарбий билим юртининг музейида — жанговар шон-шуҳрат хонасида тўпланган жуда кўп ҳужжатларда, стенд ва витриналарда ўз аксини топган.

Туркистон фронтлар қуршовида қолганда

1918 йилда Совет Туркистонида жуда оғир вазият юзага келди. У ҳар томондан душман билан ўралган эди. Закаспийда оқгвардиячи ва маҳаллий миллатчиларга ёрдам бериш учун инглиз интервентлари десант туширишди. Уларнинг мақсади — Урта Осиёни Буюк Британия капиталистларининг колониясига айлантириш эди. Актюбинск районида подшо полковниги Дутовнинг каллакесарлари изғиб юришарди. Улар Туркистонни Россия билан боғлаб турган темир йўлни кесиб қўйишди. Республика шимолида Еттисув фронти ташкил қилинди. Бу ерга атаман Анненков интиларди. Жанубда Совет ҳокимиятига рахна солиб Фарғона босмачилари бош кўтаришди. Бу ер ҳам — фронт.

Туркистон коммунистлари ишчи ва камбағал деҳқонларнинг кўп сонли душманларга қарши курашига раҳбарлик қилишди. Қизил Армия раҳбар кадрларга муҳтож эди. Шу мақсадда Тошкентда қизил командирлар курси ташкил этилди. 1918 йилнинг ёзида курсларда машғулотлар мунтазам ўта бошлади. Курсантлар орасида кўпгина маҳаллий аҳоли вакиллари ҳам бор эди. Кейинчалик ўзбеклар, туркманлар ва қирғизлардан мусулмон ротаси ташкил топди. Тошкентлик коммунист Ризаев ротанинг комиссари эди.

Машғулотлар доимо жанговар тревогалар билан бўлиниб турарди. Курсантлар қўлга қурол олиб, шаҳар ишчилари билан бирга босмачиларга ва оқгвардиячиларга қарши курашга отланар эдилар. Жумладан, Актюбинск фронтига отланган тошкентлик ишчилар отрядида кўпгина курсантлар ҳам бор эди. Уларнинг матонат ва жасоратлари натижасида атаман Дутовнинг калланесарлари яксон этилди. Темир йўл алоқалари изга тушди. Туркистон Россиядан душманларга қарши курашиш учун зарур бўлган барча ёрдамни ола бошлади.

Тошкент курсантларининг иштироки билан Закаспий, Еттисув ва Фарғона фронтлари тугатилди. Урта Осиёда Бухоро амирлиги емирилди.

Коммунистлар жасорати

Курсантлар ўзларининг жанговар фаолиятларини Тошкентда қўзғолончилар шайкасини яксон этишда қатнашиш билан бошладилар. Қўзғолонга хоин Осипов раҳбарлик қиларди. Қизил армиячилар ҳужумига бардош беролмаган душман, аҳоли уларни қўллаб-қувватламагач, Чимён томонга чекинди. Қўзғолончиларни таъқиб этишда курсантлар ҳам қатнашди. Бу — 1918 йилнинг февралида бўлган эди. Изғирин совуқда, қалин қор босиб юришга тўғри келарди. Тоғларда душман пистирмалар уюштирар, ярадор хайвондек жон-жаҳди билан қаршилик кўрсатарди.

Хўжакент районида икки разведкачи — коммунист-курсантлар Мартемьянов ва Кулинов душман қуршовига тушиб қолишди. Жангчилар қутириб кетган бандитларга узоқ қаршилик кўрсатдилар. Аммо кучлар тенг эмас эди. Оғир ярадор ҳолда уларни асир олишди. Сўроқни шайка бошлиғининг ўзи олиб борди. Аввалига Осипов курсантларни турли ваъдалар бериш йўли билан ўз томонига оғдирмоқчи бўлди. Аммо ватанпарварлар хоиннинг барча таклифларини нафрат билан рад этдилар. Шундан сўнг уларни қийнай бошладилар.

— Етакчингиз ким, қанча аскарларингиз, тўпларингиз бор, улар қаерда?— қичқирарди Осипов курсантларга.

Қон аралаш тупик жаллодларга жавоб бўлди.

Коммунистлар ҳарбий сирни ҳеч қачон фош этмайди,— деди Мартемьянов қатъий.

Қийноқ азобларига қарамай курсантлар ҳеч нарсани айтишмади. Уларнинг матонатидан қутурган бандитлар коммунист-курсантларни оғир жазога маҳкум этишди. Асрий чинор тагида катта гулхан ёқилди. Жасур разведкачилар тириклайин оловга ташланди...

Ҳозир ана шу ерда ҳайкал турибди. Пионерлар бу ерда ўзларининг тантанали линейкаларини ўтказадилар, ёш ленинчиларни отрядларга қабул қиладилар. Улар коммунист-курсантлардек жасур ва матонатли бўлишга қасамёд қиладилар.

Қаҳрамонларнинг туғилиши

Жанговар шон-шуҳрат хонасида билим юрти тарбияланувчиларининг жанговар фаолиятлари ҳақида ҳикоя қилувчи материаллар жуда кўп. Ҳар бир жанг янгидан-янги қаҳрамонларни вояга етказарди. Шундай бўлиши ҳам керак эди: билим юртига озодликка эришган, ўз тақдирининг хўжайини бўлган халқ вакиллари келар эди. Улар эски тартибларнинг қайтиб келмаслиги учун жон-жаҳдлари билан курашар эдилар. Бундай халқни ҳеч қандай куч енголмаслиги ҳаммага маълум.

Курсантларнинг ўша даврдаги жанговар фаолиятларидан айрим намуналар келтирамиз. Андижон яқинида эрта саҳарда курсантлар отряди босмачилар ҳужумига учради. Душманлар ҳимояни ёриб ўтиб артиллерияни қўлга туширишга интилар эди. Бу оғир вазиятда отлиқ курсант Раҳимбеков мардлик кўрсатди. У қиличини яланғочлаб отга минди-да, олға ташланди:

— Баҳодирлар, кетимдан! Уринглар босмачиларни! — қичқирди коммунист. Отлиқ аскарлар командирларининг кетидан ташланишди. Раҳимбекнинг ўзи бир неча босмачини қиличдан ўтказди. Шиддатли ҳужумни кутмаган босмачилар, ўнлаб мурдаларни ерда қолдириб, тум-тарақай қочишди.

Панфиловчилар

Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари армия генераллари И. Е. Петров, А. А. Лучинский, Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округининг ҳозирги қўмондони армия генерали Н. Г. Ляшченко билим юртининг фахри ҳисобланадилар. Ўз вақтида генерал-майор Иван Васильевич Панфилов бу ерда тактикадан дарс берган эди. У қўмондонлик қилган дивизия бўлинмаларида Москва учун жангларда Тошкент ҳарбий билим юртининг тарбияланувчиси бўлган 170 офицер қатнашди. Фашистларнинг кучи тўрт баравар зиёд эди. Аммо гвардиячилар чекинишмади.

Энг оғир дамларда Панфиловни олдинги линияда солдатлар орасида кўриш мумкин эди. Панфиловчилар ҳужумга бардош берибгина қолмай, душманнинг 2-танкчи, 29-механизациялашган, 10-ва 11-пиёда дивизияларини ҳам яксон қилдилар.

Душман танклари билан якка-якка курашган 28 қаҳрамон худди шу дивизия, жумладан, тошкентлик Илья Васильевич Карпов командир бўлган полк жангчилари эди. Гвардиячилар группасига политрук Василий Клочков бошлиқ эди. Унинг «Россия беҳиёс, чекиниш эса мумкин эмас — ортимизда Москва» деган сўзларини ҳозир бутун жаҳон ёддан билади. Бу сўзлар Москва ҳимоячиларининг шиори бўлиб қолди.

Жанговар традицияни давом эттириб

Стендларнинг бирида кекса авлод ишини давом эттириб, Совет Қуролли Кучларининг қудратини мустаҳкамлаётган, унинг шуҳратига шуҳрат қўшаётган курсантларнинг сурати қўйилган Офицерлар — А. Рубанов, В. Колесов, М. Раҳматуллин ва бошқалар — ана шулар. Улар билим юрти қучоғида олган чуқур ҳарбий ва сиёсий билимларини жангчиларга сабот билан ўргатмоқдалар. Бу меҳнатсевар ва тиришқоқ командирлар аъло йиб натижаларга эришишди. Уларнинг бўлинмалари аълочи бўлинма ҳисобланади. Шунинг учун уларнинг ҳаммаси тинчлик даврида Қизил Юлдуз ордени билан мукофотландилар.

Ҳозирги кун

Билим юрти қучоғида бўлажак офицерлар фақат ҳарбий билимлар олибгина қолмай, қўшинларда партиявий-сиёсий ишлар олиб бориш тажрибаларини, жангчиларни Совет Ватанига, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига садоқат руҳида тарбиялашга ўрганадилар. Уқув программасини муваффақиятли ўзлаштираётган курсантлар орасида кўпгина бизнинг ҳамшаҳарларимиз ҳам бор. Бўлажак офицерлар Обиджон Орифжонов, Усмон Ғофуров, Қобил Пирматов ва бошқалар пешқадам курсантлар ҳисобланади.

Жанговар шон-шуҳрат хонасида билим юртига фаолиятининг дастлабки йилларида топширилган жанговар байроқлар сақланади. Улар билан ёнма-ён Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига муносиб мукофот — Узбекистон КП Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Узбекистон ССР Министрлар Советининг Эсдалик байроғи ҳам турибди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Узбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидовнинг табрик хати ҳам шу ернинг ўзида. Жанговар хизматлари учун, малакали кадрлар тайёрлаб етиштирганлиги учун Тошкент умумқўшин команда билим юрти Қизил Байроқ ва Қизил Юлдуз орденлари билан мукофотланган.

Ҳозир курсантлар давлат имтиҳонларини топширишмоқда. Бўлажак офицерлар чуқур билим, юксак маҳорат, куч ва чаққонликни намойиш этмоқдалар.

Яна бир неча кундан сўнг офицер кадрлар ўчоғини олий маълумотли взвод командирларининг янги отряди битириб чиқади.

Ф. ЛОБЗИН.

СУРАТЛАРДА: офицер Г. Ф. Курганов билим юртининг бир группа битирувчилари билан суҳбатлашмоқда.

Ҳарбий билим юртининг бир группа курсантлари оптика лабораториясида масофа радиусини аниқловчи оптик приборлар билан машғулот ўтказмоқдалар.

М. Нуриддинов фотолари

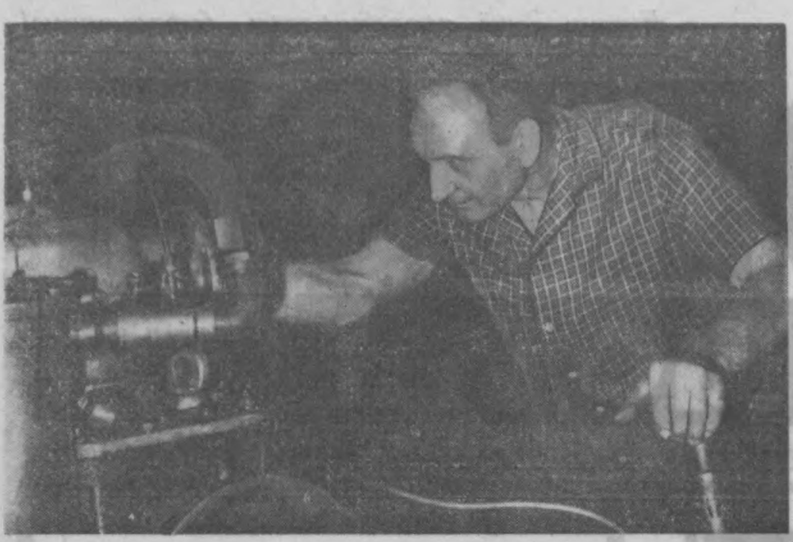

Тошкент. «Компрессор» заводи мамлакатимизда биринчи бўлиб «ПР-10» маркали янги ротацион машиналарни кўплаб ишлаб чиқаришга киришди. Янги машина — минутига 10 кубометр ҳаво ҳайдаб беради. У корхона илгари ишлаб чиқарган поршенли агрегатларга нисбатан 1,6 тонна енгил.

СУРАТДА. экспериментални-слесарлар нинг бригада бошлиғи Г. Ф. Крот янги машина компрессорини синамоқда.

М. Баржанов фотоси. (ЎзТАГ)

ЗАВОД ВА ФАБРИКАЛАРНИНГ ЯНГИ ҚИЁФАСИ

Самарқанддаги радио деталлари заводи «Юксак маданиятли корхона» деган номга сазовор бўлди. Бу —корхонанинг техника эстетикасида, соғлом ва хавфсиз меҳнат шароитларини яратишда, ишлаб чиқаришда қулай санитария-техника вазиятини яратишда эришган муваффақиятлари натижасидир.

Ёш корхона коллективи ишга киришганидан бери бир неча йилгина ўтди. Бу ерда дастлабки кунлардан бошлаб ишлаб чиқариш маданиятини юксалтириш перспектив плани амалга оширила борди. Уни муваффақиятли бажаришга янги техника ҳам ёрдам бериб, кишиларни оғир жисмоний меҳнатдан озод қилди. Ҳозир деярли ҳамма ишлаб чиқариш процесслари механизациялаштирилган ёки автоматлаштирилган. Самарали вентиляция установкалари ишлаб турибди. Машина-ускуналар ва цехларнинг деворлари очиқ тусларга бўялган. Меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш лабораториясида завод учун янги касбдаги мутахассислар рассом ва техника эстетикаси инженери ишламоқда. Иш ўринларида фақат гулларгина эмас, шу билан бирга аквариумларни ҳам кўриш мумкин. Маиший хизмат кўрсатадиган икки қаватли бино қурилди.

Меҳнат шароитларининг қулай бўлиши ишлаб чиқаришда муваффақиятларга эришишга ёрдам бермоқда. Икки йил мобайнида меҳнат унумдорлиги бир ярим баравар ошди. Завод бутун ой давомида график асосида бир маромда ишламоқда. Корхонада бирон киши шикаст топмаганига яқинда бир йил бўлади.

«Красний двигатель» заводида, шойи тўқиш фабрикасида, Самарқанднинг бошқа корхоналарида ишлаб чиқариш маданияти сезиларли даражада кўтарилди. Ишлаб чиқариш маданиятининг бутуниттифоқ [illegible] рига янгидан-янги коллективлар кириб бормоқда.

Узбекистон касаба союзлари Советининг президиуми Самарқанд корхоналарида ишлаб чиқариш маданиятини оширишда ва техника эстетикасини жорий этиш тажрибасини, бу ишда касаба союз ташкилотлари иштирокини маъқуллади.

(ЎзТАГ).

ИНЖЕНЕР — ЕТАКЧИ КУЧ

«Главташкентстрой» қурилиш трестлари ва бошқармаларида, завод ҳамда комбинатларида 6 мингдан ортиқ инженер-техник ходим ижодий иш билан шуғулланмоқда. Ана шу қурувчи инженерлардан бири 1-пардозлаш трестининг бош инженери Т. Хўжаевдир.

Кейинги икки йил ичида трест бўйича пардозлаш сифатини оширадиган, иш жараёнларини енгиллаштирадиган кўплаб рационализаторлик ва ихтирочилик таклифи амалга жорий этилди. Биноларни суваш ва бўяш ишлари аъло даражада бажариладиган бўлди. Трестда янгилик яратувчилар бюроси мунтазам ишлаб турибди Уртоқ Хўжаев ёш инженерларнинг таклиф ва мулоҳазаларини синчиклаб ўрганади. Уларни амалга оширишда ёш мутахассисларга яқиндан кўмаклашади.

Инженер кўп нарсани билади ва шунинг учун ҳам ундан кўпроқ талаб қилинади. Бундай мутахассислар маъмурият томонидан топширилган вазифаларни бажариш, қўл остидаги инженер-техник ходимларга кўрсатмалар бериш—иш билан таъминлаш билангина чекланиб қолмайди. Балки ишлаб чиқаришнинг, қурилишнинг зарбдор участкаларида кунлик ишнинг бажарилиши, материалларнинг етарли ёки танқислигини текшириб туради. Иш жараёнларининг қай даражада бажарилаётганлигидан доим огоҳ бўлади.

153-трестнинг бош мутахассиси З. Асқаров 20 йилдан бери инженер бўлиб ишлайди. Улуғ Ватан уруши тугагач Зуҳриддин ака Тошкентга тезда қайтолмади. Украинанинг Житомир шаҳрида қолади. Уруш туфайли вайрон бўлган шахталарни тиклашда қатнашади. Орадан 20 йил ўтгач Зуҳриддин ака она шаҳрига қайтди.

Мана, икки йилдирки З. Асқаров янги Тошкентни тикламоқда. У доимо объектларда юриб, прораблар, қурилиш бригадаларнинг бошлиқлари билан суҳбатлашади. У ёки бу қурилиш материали етишмай қолган бўлса дарҳол амалий чоралар кўришга киришади.

Айрим ҳолларда қурилиш трестлари ҳамда бошқармаларининг инженер-техник ходимлари «Иш юритиш лойиҳаси»га яхши аҳамият бермайдилар. Зуҳриддин ака коллективдаги инженер-техник ходимлар билан бамаслаҳат «Қурилиш ишларини юритиш лойиҳаси»ни ишлаб чиқди. Бажарилган ишларни ана шундай координациялаш биноларни ўз вақтида қуриб битказишда, бракка йўл қўймасликда катта аҳамиятга эгадир.

Техника сиёсати ва инженерларча ижодкорликда принципиал бўлиш мутахассиснинг муҳим хусусиятларидан биридир. Бу коллективни олға етаклаётган бош инженердан катта маҳорат ва тажриба талаб қилади. Инженер, мутахассис ёш қурувчилар томонидан киритилган рационализаторлик ва ихтирочилик таклифларига бефарқ қарамаслиги, бу таклифларнинг асл моҳиятини чуқур анализ қилиб кўриши талаб этилади. Чунки, ўйлаб топилган ҳар бир янгилик ташкилотнинг иқтисодий қудратини оширишга, меҳнат унумдорлигини яхшилашга, давлат маблағларининг тежаб қолинишига сабаб бўлади.

Янгилик яратувчи — ижодкор инженерлар қаторига 159-трест, 13-қурилиш бошқармасининг бош инженери Д. Жалилов, 1-уйсозлик комбинатининг бош инженери, Республикада хизмат кўрсатгач бинокор А. Любомирский 153-трест, 1-қурилиш бошқармасининг бош инженери Б. Зайцев, 34-қурилиш бошқармасининг бош инженери Н. Ломакин ўртоқларни ҳам қўшиш мумкин. Бундай фидокор ва ташкилотчи, ўз касбининг чинакам усталари Бош бошқармада юзлаб топилади. Булар каби мутахассислар ишлаб чиқаришга янги техникани жорий этиш билан давлатнинг катта маблағларини тежаб қолаётганликлари ҳеч кимга сир эмас.

Шуни ҳам айтиш керакки, айрим қурилиш ташкилотларидаги инженер-техник ходимлар орасида ўз касбларининг қадрига етмаётган, коллективда тутган ўз ўринларини яхши англамаётган инженерлар ва прораблар учраб туриши кишини ранжитади Бундай мутахассислар ҳаётдан, техник тараққиётдан орқада қолмоқдалар.

1-«Строймеханизация» трести 5-механизация бошқармасининг бош инженери Ю. Бекнштат ҳамда бош механик М. Федуновлар коллектив ишончини оқлайолмадилар. Қурилиш механизмларидан фойдаланиш устидан етарли назорат ўрнатилмади. Улар ўзларининг масъулиятли вазифаларига совуққонлик билан қарадилар. Натижада бошқарманинг иқтисодий кўрсаткичлари пасайиб кетди. Давлат планлари кўнгилдагидек бажарилмади.

Трест халқ контроли группасининг аниқлашича, қурилиш механизмларининг кўпгина энг ноёб запас қисмлари талон-тарож қилинган. Шунинг натижасида қурилиш объектларида механизмларнинг кўплаб бекор туриб қолиш ҳоллари юз берган. Иш сифати ёмонлашган.

Инженер деган юксак номга номуносиб ишлар қилган М. Федунов ва Ю. Бекнштатлар трестнинг махсус буйруғи билан ишдан бўшатилдилар.

У ёки бу участкада ишни бир амаллаб юргизиб, топшириқ ва кўрсатмалар бериб туриш билан чекланиб қолаётган кишиларни ҳақиқий инженер деб бўладими? Улар бундай «фаолият»лари билан ишлаб чиқаришда нима наф бераоладилар? Техникани, қурилишни илмий асосда бошқаришга ёндошмаган бундай кишилар корхона ёки ташкилотнинг иқтисодий кўрсаткичларининг пасайиб кетишига сабабчи бўлмоқдалар.

Техника тараққиётига интилувчи янгиликни амалда жорий этувчи, ташкилотнинг томир уришига қулоқ тутувчи инженергина коллектив ўртасида обрў-эътибор топиши мумкин.

Янги техникадан фойдаланиш, кичик механизмлар ишини яхшилаш ишлаб чиқариш кўрсаткичларининг яхшиланишида, иқтисодий ислоҳотни амалда жорий этишда катта таъсир кўрсатади.

П. НИШОНОВ.

Ишлаб чиқариш пешқадами Анатолий Зайцев шаҳримиздаги 2-пойафзал фабрикаси 6-цехининг ёш пойафзалчиларидан бири. Шу корхонада анчадан бери намунали меҳнат қилиб, кўпгина ёш ишчиларга ўрнак бўлаётган бу ишчи ҳозир 2 агрегатни бошқармоқда.

СУРАТДА: А. Зайцев.

М. Нуриддинов фотоси.

БЕШ КУНЛИК ВА ДАМ ОЛИШ

ИБРАТЛИ ИШЛАР

Ишчи ва хизматчиларнинг беш кунлик иш ҳафтасига ўтганликлари муносабати билан Охунбобоев номидаги шаҳар маданият уйи коллективининг ҳам аҳоли ўртасида олиб борадиган маданий-маиший тадбирлари тобора янги-янги мазмун касб этяпти.

Чунончи, маданият уйи аъзоларининг маҳаллаларда, дам олиш муассасаларида олиб бораётган ишларидан ҳамшаҳарларимиз хурсанд бўлаётирлар.

Утган шанба куни маданият уйининг Дилшод Убаев раҳбарлигидаги бадиий ҳаваскорлари «Оқтош» санаторийсида дам олаётган ишчи-хизматчилар ҳузурига бориб, уларга катта программада концерт қўйиб бердилар. Ёш талантларнинг ижро этган қўшиқ ва рақслари дам олувчиларга завқ бағишлади. Якшанба куни эса ҳаваскорлар Дендропаркда ҳордиқ чиқарувчилар хизматида бўлишди.

Куни кеча эса маданият уйининг ташаббуси билан «Янги ҳаёт» маҳалласида «Болалар тарбияси»га бағишланган қизиқарли кеча ўтказилди. Бу ерга тўпланган маҳалла аҳли болалар тарбияси ва уларнинг саломатлигини сақлаш бўйича ўқилган лекцияларни мароқ билан тинглашди.

Маданият уйида шу кунларда пойтахтимиздаги «Фаол» маҳалласида ўтказиладиган кечага қизғин ҳозирлик кўриляпти. «Бир пиёла чойга марҳамат» деб аталувчи бу кечада районнинг донгдор хотин-қизлари қатнашиб, ўз ишлари, бахтларидан гурунглашадилар.

24-ўрта мактаб қошида ташкил этилган соғломлаштириш майдончасида талабалар яхши ҳордиқ чиқаришмоқда. Майдончанинг пионер лагеридан қолишадиган жойи йўқ. Унда бўлғули ҳордиқ учун сув, турли ўйинлар ўйнаш учун ҳам барча имкониятлар яратилган.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

«НУҚСОН БИЛАН ЧИҚҚАН КИТОБ»

Газетамизнинг шу йил 30 май сонида босилган «Нуқсон билан чиққан китоб» сарлавҳали тақризда «Жануби-шарқий Осиё мамлакатлари» қисқача сиёсий-иқтисодий справочник таржимасидаги ноаниқликлар ва бошқа нуқсонлар қайд қилинган эди.

Редакция шу тақриз юзасидан «Узбекистон» нашриётидан жавоб олди. Унда бундай дейилади:

Газета тақризидаги мулоҳазалар асосан тўғри деб топилди. Справочникнинг таржимон ва муҳаррирлари А. Шомаҳмудов, Н. Аҳроров, М. Аминов, М. Сиддиқова ўртоқларга справочникларни таржима ва таҳрир қилишда эътиборни кучайтириш зарурлиги кўрсатилиб, танбиҳ берилди. Шу билан бирга бунга редакциянинг бош муҳаррирлари ҳам диққати жалб этилди.

✦ *Ҳаваскорларнинг шеърларига обзор*

И Л К МАШҚЛАР

Редакциямизга ҳар куни ҳаваскор ёшлардан ўнлаб шеърлар келиб турибди. Бу шеърларда муаллифлар буюк замонамизни, соф муҳаббатни тараннум этишга ҳаракат қиладилар ва баъзи ўринларда маълум муваффақиятларга ҳам эришадилар. Бунга туркистонлик П. Иброҳимов, наманганлик Р. Халилов, қаршилик И. Ҳикматов, бухоролик А. Эргашев, бўстонлиқлик Э. Туркменов, тошкентлик студентлардан У. Шукуров ҳамда Ў. Полвоновларнинг шеърлари мисол бўла олади. Бу ўртоқларнинг ютуқлари шундаки, улар ўз шеърларида бошқалар томонидан айтилмаган бирор фикр айтишга, шу фикрни образли ифодалашга ҳаракат қиладилар.

Редакциямизга шеър йўллаган яна бир группа ёшларнинг машқларида эса қофия ҳамда вазндан б ў л а к, поэзияга хос деярли ҳеч нарса йўқ. Улар поэтик кашфиётлар ўрнига ҳаётий фактларни қуруқ баён қилиш билан кифояланадилар. Мана, тошкентлик М. Маҳмудованинг шеъридан бир байт:

Кечалар уйқусиз тунда, онажон,
Насиҳат қилардингиз менга ҳар қачон.

Бу ерда поэзияга хос нима бор! Чинакам поэзия доимо ҳис-туйғуга айланиб кетадиган фикрдан ёки фикрга айланган ҳис-туйғудан иборат бўлмоғи керак. Шунингдек, унда чуқур фалсафий умумлашма ҳам бўлиши шарт. Сурхондарёлик Н. Қулмонов, солдатлардан Ҳ. Бобаев, В. Шерматов, тошкентлик И. Ҳожиев, Ш. Муҳамедов, Қ. Қаюмов, Ҳ. Ёқубов, Э. Турсуновлар ўз шеърларида бунга амал қилмаганлар.

Баъзи ёшлар борки, эндигина машқ қила бошлаганларига қарамай, шеърларини редакцияга йўллашга шошиладилар. Тошкентлик Т. Файзиматовнинг шеъри бунга бир мисол бўла олади. Айнан кўчирамиз:

Кўрдинг-у, бермай
ўтдинг
Саломингни сен
эрталаб.
Саломингга зорлигим
сенинг
Билмай ўтдинг сен
эрталаб.

Тошкентлик ҳаваскорлардан А. Каттабеков, Ҳ. Сафарова, М. Ёқубова, М. Ҳакимов, А. Нуриддинов, Э. Маъмуров, Б. Абдуллаев, С. Раҳимовларнинг шеърлари ҳам, асосан, ана шундай оддийгина жумлалардан иборат бўлиб қолган.

Маълумки, адабиёт инсоншунос л и к д и р. Инсоншунос бўлиш осон иш эмас. Буни эндигина қўлига қалам олган ёшларимиз яхши билишлари лозим. Яна шуни ҳам унутмаслик керакки, таланти бўлмаган одам шоир бўла олмайди, қанча-қанча қоғозни қоралаб, ўзини овора қилиб юради, холос. Шу ўринда атоқли ёзувчимиз Абдулла Қаҳҳорнинг бир ўртоққа ёзган мактубидаги мана шу сўзларга эътиборингизни жалб қилмоқчимиз: «Ўзида талант борлигини 40-50 ёшида пайқаган одамлар ҳам бор, лекин буларнинг биринчи ёзган асари ростдан ҳам талант эгалари эканини кўрсатган. Бу ҳикоянгиз сизда талант борлигини кўрсатмайди, ёзувчиликка ҳавас уйғонганини кўрсатади, холос. Ҳавас ҳаммада ҳам бўлиши мумкин, лекин ҳаваснинг ўзи кишини ҳеч қаёққа элтмайди».

Яхши ният билан қўлига қалам олиб, ажойиб замонамиз ва унинг кишилари ҳаётини бадиий жиҳатдан пишиқ-пухта асарларда куйлашга отланган ёш талантларга ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Ленинград курорт зонаси Фин қўлтиғи бўйлаб деярли 60 километрга чўзилган. У ердаги биргина «Денгиз фортанаси» пансионатида ёз мобайнида беш мингга яқин киши дам олиши мумкин.

СУРАТДА: пансионатнинг асосий корпуси.

Ю. Белинский фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Саксон ота шаҳар кезади

Бола-чақанг кўпайгандан кейин шу экан-да! Саксон отанинг бошида ҳар йили янги ташвиш. Ез келиши билан тўй ташвиши бошланади. Ўғил уйлантириш керак, қиз чиқариш керак. Мана бу йил ҳам кенжа неваранинг тўйи чиқиб қолди. Аслида-ку шошилишмаса ҳам бўлар ди-я, Мулойим буви ҳеч қўймади. «Кўзим тириклигида охирги неварамни ҳам бошини иккита қилақолай», деб баҳордан бери уринади. Тўғри, тўй маслаҳат билан бўлади. Ҳамма нарса топилди. Келин ҳам тайин бўлди. Фақат битта муаммо қолди. Кўрпа қоплашга пахта йўқ.

Бугун Мулойим буви чолини жерккандек уйғотди:

— Олам бўлмай кетинг! Шундай обрўйингиз билан бир қоп пахта тополмайсиз.

Бу гап Саксон отанинг ҳамиятига тегди.

— Эснигни йиг, кампир! Нима пахта анқонинг уруғи бўптими?

—Топиб келинг, кучингиз етса! Ана, Ҳамро хола ўғлининг тўйига топибди-ку! Пераводниклардан бир ярим сўмдан сотиб олипти. Москвадан олиб келиб сотаётган эмиш.

Саксон отанинг жаҳли қистади.

— Ваҳима қилма! Нима переводник пахта экармиди! Қаёқдан олади?!

— Олади-да.

— Бўпти, ўз баҳосига топиб келганим бўлсин!— Саксон ота белини маҳкам бойлаб шаҳар айланди.

Энг аввал эски шаҳардаги бозорнинг биқинида жойлашган хўжалик магазинига борди. Дўкончи йигит кулоғини чанғаллаб ўтирган экан.

— Хўш?— деди сузиб юборгудек хўмрайиб.

— Бир тойгина пахта керак эди..

Саксон отанинг гапи оғзида қолди. Йигит хунобн ошиб ўтирган экан, бобиллаб берди.

— Ўйлаб гапиряпсизми, ота? Эрталабдан бери қулоғим оғрийди, тиқишга жийданинг данагидек пахта тополмаяпман-ку, сиз бир тойини айтасиз-а!

Саксон отанинг тарвузи қўлтиғидан тушди.

— Бу яқин орада келадими?— деди бўшашиб.

Билмайман — йигит қулоғини чанғаллаганича тескари қараб олди.

Шу куни Саксон ота бормаган дўкон, кирмаган кўча қолмади.

Мулойим буви уйда ўтирса ҳам, бало экан. Билиб гапирибди. Пахта анқонинг уруғига айланибди.

Саксон ота чидаб туролмади. Тўғри шаҳар савдо бошқармасига чиқди. Старший экономист М. М. Баишева унинг олдига бир папка ҳужжат ташлади.

— Шуларнинг ҳаммаси шикоят. Пахта

ПАХТА — АНҚОНИНГ УРУҒИ

йўқ. Етмаяпти,— деди у.

Саксон ота ҳаммаси билан бафуржа танишиб чиқди. Ўтган йили ҳам худди шундай бўлган экан. Шаҳар аҳолисига кўрпабоп пахта сотиш билан шуғулланувчи «Ташхозкультторг» ўтган йили дўконларга 1102 тонна ўрнига бор йўғи 498 тонна пахта тарқатибди. Бу йил бўлса аҳвол ундан ҳам чатоқ. Йил давомида дўконларга 873 тонна пахта тарқатилиши керак. Ўтган олти ой давомида эса бор-йўғи 85 тонна пахта олинипти.

Аввало планлаштиришнинг аҳволини қаранг. Кўриниб турибдики, ўзбек оиласи ҳар йили кўрпа қопламай иложи йўқ. Одамлар кўрпа ўрнига одеял ёпин м а й д и-к у ахир! Кун сайин аҳолининг пахтага талаби ўсиб бораётган бир пайтда йиллик планни камайтиришни ким ўйлаб топди экан?

Мана, ярим йил ўтиб кетиптики, йиллик планда белгиланганидан ўн ҳисса кам пахта дўконларга тарқатилибди. Яна ҳам аниқроқ айтганда кунига бутун Тошкент шаҳрига 400 килодан пахта тўғри келибди. Шундай шаҳри азимга бу нима бўлади! Битта маҳалланинг талабига ҳам жавоб беролмайди-ку!

«Ташхозкульт о р г»дагиларнинг айтишига қараганда шаҳарга пахта етказиб берувчи ташкилотларнинг ҳаммаси ёмон ишламоқда.

Бу йил Фарғонадаги Охунбобоев райпромкомбинати Тошкентга 340 тонна, Киров райпромкомбинати 216 тонна, Ўзбекистон райпромкомбинати 140 тонна пахта етказиб бериши керак. Лекин уларнинг ҳеч қайсиси режадаги пахтани юборган эмас.

— Транспорт масаласи чатоқ.— деб тушунтиришди Саксон отага.— Машиналар пахтани ўз вақтида олиб келмайди. Бошқа юклар билан банд бўлади. Республика автомобиль транспорти министрлигидаги л а р бу масалага қачонгача совуққон қарайдилар!

Энди яна ўша планлаштириш масаласига қайтайлик. Шу йил давомида шаҳар бўйича сотилган пахтани аҳолига тақсимлайдиган бўлсак, ҳар кишига тахминан 65 граммдан тўғри келар экан. Ана пахта! Хоҳласангиз у қулоғингизга, хоҳласангиз бу қулоғингизга, яна хоҳласангиз тишингизнинг кавагига тиқаверинг! Чамаси савдо министрлигидагиларнинг қулоғи оғримаси керак. Бўлмаса одамларнинг шикоятини аллақачон эшитишган. Планлаштириш масаласини ўйлаб кўришган бўлар эди.

Шу куни Саксон ота уйига хуноб қайтди. Мулойим буви чолининг авзойини кўриб мулойимгина сўради:

— Нима бўлди?

— Дард бўлди!— деди Саксон ота бўғилиб.— Неварангга айт, уйланмай қўяверсин. Жуда шошиладиган бўлса, ана, эски кўрпаларни бузгин-да пахтани саваб янги авра-астар қилиб, қавийвер.

Бечора невара! Бола шўрликнинг боши ҳали-вери иккита бўлмайдиганга ўхшайди.

САКСОН ОТА.

Сиз суратда кўриб турган бу шифокорлар Тошкентдаги «тез ёрдам» клиник шифохонасининг ишчан хирургларидан В. Қодирова, И. Кейнова ва У. Иброҳимовлардир. Биринчи чақириқ биланоқ булар ёрдам кўрсатишга ҳамиша тайёр.

И. Глауберзон ва В. Сиротнин фотоси.

ҲАМИША ИЗЛАНИШДА

Баъзан шундай кишилар ҳам бўладики, у мутлақо тиниб-тинчимайди, бир ишни меъёрига етказиш билан кўngли тўлмайди, бошқасини бошлайди. Бундай кишилар пойтахтимиздаги «Оргтехстрой» трестида ҳам анчагина бор.

Трест янги техника ва технологияни жорий қилиш бўлими бошлиғининг ўринбосари Михаил Михайлович Костенко шундай тиниб-тинчимайдиган, ишлаб чарчамайдиган, доим янгилик излаш билан банд бўладиган кишилардан бири.

Шаҳримизда пешонасига «Тошкент» сўзлари ёзилган жажжигина оппоқ машинани кўргандирсиз. Ўша «Тошкент» машинаси ҳам Михаил Михайловичнинг ихтироларидан бири. Тошкентдан Москвагача ўз ихтирочисини олиб борган бу машина ҳақида республикамиз газеталарида кўпгина хабарлар, репортажлар берилган.

Тошкент шаҳрида уй-жой, жамоат ва саноат бинолари қурилишида темир-бетондан, ҳар хил йиғма мосламалар ва панеллардан кўплаб фойдаланилмоқда.

Лекин шунга қарамай, бу йиғма конструкцияларнинг ҳам камчилиги, нозик жойи бор. Баъзан бу конструкцияларни монтаж қилиш учун кўп вақт сарфланади. Қурилиш майдонига алоҳида-алоҳида олиб келинган деталлар йўқолади. Темир-бетон конструкцияларни бир-бирига бирлаштиришда ишлатиладиган баъзи металл мосламалар, ёмғир ва бошқа намлик туфайли занглаб ишдан чиқади. Шу мосламаларни занглатмаслик иложи йўқмикин?

Инженер Михаил Михайлович бу оддий жумбоқ ҳақида кўп ўйлади. Қандай қилиб металларни занглашдан сақлаш йўлларини излади. Шундай мураккаб муаммо оддий йўл билан ҳал этилди.

— Мен металл пластинкани узоқ сақлаш йўлини топдим. Уни сирлаш керак. Шунда узоқ чидайдиган бўлади. Унинг устидан цемент қуйилса, қоришма сирининг янада чидамлироқ бўлишини таъминлайди.

Бўлим бошлиғи Рустам Халилов ўз ўринбосарининг кўпдан буён олиб борган тажрибасини эслади. У бунинг учун нималар қилмади? Ҳар хил мойларни ишлатди, полимерлардан фойдаланди. Лекин иложи бўлмади. Ҳаммаси иссиқ иқлим ва сейсмиклик туфайли барбод бўлди. Кундуз куни иссиқ. Айниқса қишда об-ҳаво жуда кўп ўзгаради. Бинолар қуёш нурида қизийди, совуқдан ёрилади, сўнгра намлик киради. Ҳатто полимерлар ҳам бунга бардош бера олмайди. Мана энди ниҳоят унинг ҳам иложи топилипти.

— Биз бунинг учун жуда кўп тажриба ўтказдик,—дейди, трест янги техника ва технологияни жорий қилиш бўлимининг бошлиғи Р. Ҳапилов.— Биз 5—6 йилдан сўнг янги биноларнинг деворини текшириб кўрдик. Бу деворларда занглаган металл конструкциянинг чуқурлиги 1,5—2 миллиметрга етганлигини кўрдик. Ҳатто бунинг учун металл мосламалари 2—3 қават пистдан тайёрланди. Ниҳоят рух энг қулай, загламайдиган восита эканлиги аниқланди. Рух ҳатто металлга гальваник буғларни ўтказмайдиган анод вазифасини ҳам ўтар экан. Биз ҳам қурилиш мосламаларини ишлашда ундан фойдаландик.

Трестда Михаил Михайлович Костенко олиб келган, 2000 даража ҳароратга чидамли материалларни ишлаш учун мўлжалланган УПН-5-61 аппарати билан ацетилен ва кислород бирикмасида ишлайдиган оддий усул билан рухни металлга бирлаштирадиган аппарат тайёрлади. Бунда бўлимнинг бош конструктори Василий Григорьевич Распопин ва «Главташкентстрой» Саноат корхоналари бошқармасига қарашли ремонт-механика заводининг бош инженери А. Бердевиль ҳамкорлигида шундай махсулот тайёрланди. Шу тариқа мураккаб муаммо ҳал бўлди. Маълумки рух 412 даражада эрийди. Бундай модда ҳар қандай иқлим шароитида ҳам ерга кўмиладиган пўлат ва бошқа темир конструкцияларни сирлашда қўл келади.

Бу янги конструкция ҳозир пропан-бутан гази ва ҳаво аралашмасида ишлатилмоқда. Компрессор ва газ баллони УПН-5-61 аппаратига махсус контейнер билан бирлаштирилади. Уни ҳар бир қаватга ўрнатиш мумкин. Ҳозирча «Главташкентстрой»даги ягона бу установка 11-«Висотстрой» тресги томонидан темир-бетон йиғма конструкцияларидан барпо э т и л а ё т г а н биноларда ишлатилмоқда. Тез орада корхона бундай аппаратни кўплаб ишлаб чиқара бошлайди.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

ХАЗИНА ТИЛГА КИРГАНДА

Ўша куни колхозчи Мамараҳимов ариқ қазаётганида тангалар тўла кулранг кўзача чиқишини хаёлига ҳам келтирмаган эди. У кетмонини қўйиб тасодифий топилдиқ устига энгашди.

...Бу ҳодиса шу йилнинг март ойида Термизнинг шимоли-шарқида жойлашган «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг 22-бригадаси ерида содир бўлган эди. Бироз кейинроқ Термиз ўлкани ўрганиш музейига 14-қишлоқ мактаби ўқитувчиси Рашид Камолиддинов ва колхозчилар 168 та кумуш танга топширдилар.

Хазина топилган жойни Ҳамза номидаги Тошкент санъатшунослик институтининг ёш илмий ходими Э. В. Ртвеладзе бориб кўрди. Биз археолог билан унинг лабораториясида учрашдик.

— Тангалар топилган жойни текшириш шуни кўрсатдики,— деб ўз ҳикоясини бошлади Эдвард Васильевич,—XIV аср охири ва XV аср бошларида бу ерлар аҳоли яшайдиган жой бўлган. Мен хазина сақланган кўзачанинг баъзи парчаларини ва гулдор керамик идишларнинг бир қанча парчаларини топишга муяссар бўлдим.

— Қизиқ, хазина қандай тангалардан иборат экан?

Маълум бўлишича, тангаларнинг кўпчилиги Амир Темур ва у томонидан 1388 йилда хонлик тахтига чиқарилган Маҳмуд Султон томонидан зарб қилинган экан. Бундан ташқари топилмада Маҳмуд Султоннинг ўтмишдоши Муҳаммад Суюргатмиш номидан зарб этилган тангалар ҳам бор. Тангаларда улар зарб этилган шаҳарларнинг номлари қўйилган. Булар асосан Ғарбий Эрон ва Озарбайжон шаҳарлари — Боку, Табриз, Кермон, Бодлис, Шероз, Язд, Султония, Хой, Шетанқ о р а, С а в е ва бошқа шаҳарлардир. Бу шаҳарлар XIV аср охирида Темур вужудга келтирган қудратли империя таркибига кирар эди.

— Кейинги даврларда зарб этилган тангалар ҳам борми?

— Ҳа, олимларнинг омади келди. Топилмадан Темурнинг невараси — Халил Султон (1405—1409 йиллар) томонидан Самарқандда чиқарилган бир неча танга ҳам топилди. Ундан кейинги давр тангалари топилмади. Шунга кўра хулоса чиқариш мумкинки, хазина XV асрнинг биринчи ярмида кўмилган.

— Колхозчининг топилмаси қандай илмий аҳамиятга эга?

— Жуда муҳим, қимматли. Топилма олимларга Темур ва Темурийлар давлатининг пул муносабатига аниқроқ характеристика беришга ёрдам беради, Ўрта Осиё билан Ғарбий Эрон ва Озарбайжон ўртасидаги иқтисодий ва савдо алоқаларини равшанлантиришга хизмат қилади.

В. ГОНЧАРОВ.

СУРАТДА: Ҳамза номли санъатшунослик институтининг археологи Э. В. Ртвеладзе Темур даврига оид тангаларни кўздан кечиряпти.

Б. Соболев фотоси.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ФУНТ ЯНА ИСИТМАЛАЯПТИ

Фунт стерлинг иситмалаяпти. Лейбористлар ҳукуматининг жуда қаттиқ қонунлар қабул қилишига қарамай фунт қадр-қиммати хавфли чегарада — 2,38 доллар нархида турибди. Унинг нархи ярим центгагина тушса ҳам янги девальвация рўй бериши турган гап.

«Бир ой бадалида турмуш кечириш нархининг ўсиш суръати кейинги 13 йил ичида ҳамма рекордлардан ўтиб кетди» деб далолат беради Англияда чиқаётган «Дейли мейл» газетаси. Ўтган йилги девальвациядан буён, Англияда қарийб беш минг номдаги молнинг нархи ошганлиги қайд қилинди. Мамлакат иқтисодий аҳволи ҳақида ҳозиргина эълон қилинган маълумотлар асло юпатолмайди. Савдо ва тўлов баланслари талабга жавоб берарли ҳолда эмас, олтин запаси тугаяпти, ишсизлар сони 550 минг кишидан ҳам ошиб кетди.

Лейбористлар ҳукумати бу боши берк кўчадан чиқиш учун уриниб, борган сари кўпроқ қарздор бўлмоқда. Лондон бировнинг қарзини тўлаш учун иккинчи бировдан қарз олишга мажбур бўлаяпти. Бош министр Гарольд Вильсон умумпалатада Англиянинг Халқаро валюта фондидан яқинда олган 1.4 миллиард доллар қарзи чет эл банкларининг қисқа муддатли қарзларини тўлаш учун сарфланади, деб расмий равишда тасдиқлади.

Қарз олиб яшаш ҳамма вақт қийин бўлади. Эртами-кечми уни тўлаш, устига устама процентини ҳам чўзиб қўйиш керак. Қарз берувчилар пайтдан фойдаланиб, Англия олдига ўз шартларини борган сари беҳаёсизлик билан қўймоқдалар. Халқаро валюта фондининг ревизорлари Лондонда ўз уйларидагидек хўжайинлик қилмоқдалар. Яқинда улар Англия экономикасининг аҳволини навбатдаги текширишдан ўтказдилар. Халқаро валюта фонди ўзига назорат қилиб туриш ҳуқуқи берилишини шарт қилиб, Англияга 1,4 миллиард доллар қарз беришга рози бўлди. Халқаро банкларнинг Буюк Британия ички ишларига очиқдан-очиқ аралашаётганини кўрсатувчи бошқа фактлар ҳам ҳозирнинг ўзидаёқ маълум бўлиб қолди. Нарх-лар ва даромадлар ҳақидаги қонун лойиҳаси худди уларнинг талаби билан парламент орқали ўтказиб олинди. Бундан кузатилган асосий мақсад солиқларни ошириш ва мамлакатда ички истеъмолларни камайтиришдан иборатдир.

Ҳали яқиндагина Британия молия министрлигининг молия секретари Г. Левер ГФР банкчилари ҳузурида бўлди. У Бонндан бир миллиард доллар миқдорида қарз беришни сўради. Лондон газеталари Рейн соҳилларидаги магнатларнинг «беғаразлиги» ва «олийжаноблиги» ҳақида хушомадгўйлик билан ёздилар. Уларнинг ҳовури Ғарбий Германия ДПА агентлигини тинчлантириб қўйди. У фунт стерлинг ва долларни мустаҳкамлаш учун Бонн қилмоқчи бўлган валюта иньекцияси «сиёсий нуқтаи назардан ўз ҳақини чиқаради» деб ёзди. Бонн реваншчилари ўзларининг иккинчи жаҳон уруши якунларини ревизия қилиш ҳақидаги планларини қўллаб-қувватлашни Лондондан талаб қилишмасмикин, деган савол табиий равишда туғилади. Бу ўйин Европа учун ва Англиянинг ўзи учун жуда хавфли эмасмикан?

Лейбористлар ҳукумати борган сари кўпроқ қарзга ботиб, энди молиявий қарзларнинг умумий суммаси ҳақида хабар қилишга жазм этолмай қолди. Америка, Швейцария ва бошқа мамлакатлар банкларидан бўлган қарзларининг умумий суммаси қаттиқ маҳфийликда сақланяпти. Бироқ бу қарзлар олтин запаси ва чет эл валютасидан бир неча баравар ошиқ эканлиги маълум.

Воқеалар мантиқи бунақа сиёсат муқаррар янги валюта изтиробларига олиб келишини дангал айтиб турибди.

И. ТРОЯНОВСКИЙ,
(АПН).

КОМПАРТИЯ НОМЗОДЛАР КЎРСАТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 8 июль. (ТАСС). Кеча АҚШ компартияси навбатдан ташқари съезднинг якунловчи мажлисида Компартиядан президентликка номзод қилиб негр аҳолисининг вакили Шарлен Митчелл кўрсатилди.

Партиянинг бош секретари Гэс Холл ана шу қарорни эълон қилди.

Партия миллий комитетининг аъзоси Уильям Паттерсон съезд АҚШ вице президентлигига номзод қилиб Компартиянинг ёшлар иши бўйича секретари Майкл Загареллани кўрсатганлигини эълон қилди.

ИТАЛИЯ. Римдаги авлиё Павел эҳроми.

Аджерпресс — ТАСС фотоси.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ХАНОЙ. Вьетнам Халқ армиясининг зенитчилари 4 июлда Вьетнам Демократик Республикасининг осмонига бостириб кирган иккита Америка самолётини Нгеан вилояти тепасида уриб туширдилар. Американинг яна бир самолёти 5 июлда Куангбинь вилояти тепасида уриб туширилди.

Вьетнам информация агентлигининг хабарида айтилишича, Вьетнам Демократик Республикаси осмонида Америка агрессорларининг уриб туширилган жами самолёти 3.027 тага етди.

● ХАНОЙ. Ханойда маҳаллий вақт билан соат 11 дан 10 минут ўтганда ҳаво тревогаси эълон қилинди.

Шаҳар ҳаво ҳужумидан мудофаа қисмлари Вьетнам Демократик Республикаси пойтахти осмонига бостириб кирган Америка самолётига ўт очдилар.

● САН — СЕБАСТЬЯН. Испаниянинг Сан—Себастьян шаҳрида халқаро кинофестиваль очилди. Кинофестивалда 16 мамлакат, шу жумладан Франция, Болгария, Чехословакия, Куба, Югославия, АҚШ қатнашмоқда. Совет Иттифоқи бу кинофестивалда «Хотинлар салтанати» фильми билан иштирок қилади.

● КОЛОМБО. Қизил байроқли Тинч океан флотининг «Дмитрий Пожарский» крейсери, «Стерегущий» кемаси ва «Полярник» танкеридан иборат совет кемалари отряди 7 июлда Коломбо портига 5 кунлик визит билан келди. Контр адмирал Н. Н. Ховрин бошчилигидаги совет кемалари отряди портга кираётганида Совет кемалари билан Цейлоннинг соҳил батареяси миллатлар салюти бериб бир-бирларини олқишладилар.

Мамлакатлар, одамлар, одатлар

Агар бирор киши каста қонунларига амал қилмаса, маълум бир вақтгача у ҳам «дахлсиз» бўлиб қолади. Лекин бу маълум маросим билан олиб ташланиши мумкин бўлган вақтинча жазо чорасидир. Агар қуйи кастадан чиққан аёлга уйланса, ундай киши жуда оғир гуноҳ қилган бўлади ва бир умр «дахлсиз» бўлиб қолади. Бироқ у гуноҳи меърос бўлиб қоладиган ҳақиқий «дахлсиз» эмас, яъни асосий элементлар инсоний ҳуқуқларидан маҳрум қилинмайди.

Шуниси қизиқки, «дахлсизлар»нинг ўзлари ҳам касталар системасига пародияга ўхшаш нарсани вужудга келтирганлар. Келиб чиқишлари ёки касбларига қараб уларда ҳам тор доирадаги гуруҳлар вужудга келган. Улар бир-бирлари билан аралаш овқатланмайдилар. Мадрас штатидаги жуда кўп сонли «дахлсиз» «касталар» — парайя ва палла бошқа-бошқа кўчада яшайдилар, сувни ҳам бошқа-бошқа манбадан оладилар, ўзаро мутлақо муносабатда бўлмайдилар.

«Дахлсиз»лар «каста»си шу тариқа вужудга келган бўлиб, уларнинг орасида бахтсизликнинг қандайдир босқичлари қарор топган. Чунончи «дахлсиз» деҳқон «дахлсиз» чўчқабоқарни одам қаторига қўшмайди. Чўчқабоқар эса «дахлсиз» кўнчини назарига илмайди. Кўнчилар ўз навбатида ахлат йиғувчиларни назар-писанд қилмайдилар.

АЖРАЛИШ ИЛДИЗЛАРИ

«Дахлсизлар» қаердан пайдо бўлган? «Дахлсизлар»нинг машҳур йўлбошчиси, кўзга кўринган юрист, биринчи ҳинд ҳукуматида юстиция министри лавозимини эгаллаган доктор Бхимрао Эмбедкар «дахлсизлар» тарихи икки босқичга бўлинади, деб ҳисоблайди. Биринчи босқич кўчманчи қабилалар катта территорияларни босиб олгандан сўнг ўтроқликка ўта бошлаган даврига тўғри келади. Чорвадор қабилалар аъзолари ўртасидаги боғланиш территорияга боғлиқ бўлмай, балки уруғга, туғишганликка боғлиқ эди. Бу эса бир уруғ аъзолари орасига ёт элементларнинг киришига тўсқинлик қилар эди.

Бир-бири билан доимо душманлик қилиб келган чорвадор қабилалар ўтроқликка бирданига ўтган эмас. Баъзилари ер тақсимланишидан кеч қолганлар. Бошқа қабилалар эса ўтроқ бўлиб қолган ҳамда эркакларнинг бир қисми қурол-яроғдан фойдаланишни унутиб қўйган қабилаларга ҳужум қилиб, уларни талашни афзал кўрганлар.

Бутун қабилалар аста-секин йўқ бўлиб, тарқалиб кетган, бошқа қабилалар қисмларга бўлиниб кетган. Уларнинг қолдиқлари бошқа қабиладан бўлган ва ўтроқ деҳқонга айланган кишилар эгаллаб олган ерларда бу деҳқонлар орасига қўшилиш учун уриниб, дайдиб юрганлар. Улар қишлоқларга келишлари билан деҳқонлар ҳайдаб юборганлар. Баъзан уларнинг жойлашиб қолишларига рухсат берганлар, кўпинча қишлоқдан ҳайдаб чиқарганлар. Уларнинг қишлоққа киришларини таъқиқлаб қўйганлар, қудуқлар бўлмаган, ахлат босиб кетган ерлардагина жойлашишларига рухсат берганлар. Шу тариқа, яшашни истасанг, ифлос ва оғир ишлар билан шуғуллан, бунинг эвазига ортиб қолган овқатни берамиз, деб ваъда қилганлар. Ҳеч қандай мулки, ери бўлмаган бундай келгиндилар қишлоқнинг марҳамати билан яшашга мажбур бўлганлар.

Асрлар ўтиши билан шу тариқа қишлоқ ва шаҳарлар четида келгиндиларнинг кулбалари қад кўтарган. Улар жамиятнинг рад этилган қуллари эди. Лекин уларнинг соялари ҳали бошқаларни гуноҳга ботирмас, уларнинг ўзлари ҳали «дахлсиз» бўлмаган эдилар.

Келгиндиларнинг «дахлсиз»га айланишлари учун орадан 1800 йил ва ... сигирларнинг аралашуви керак бўлди.

СИГИР МУҚАДДАС БЎЛГАН ВАҚТДА

Ҳиндистонда муқаддас сигир ҳукмронлик қилади. Брахманизмнинг муқаддас китобидан маълум бўлишича, бундан 25 аср муқаддам соғин сигиргина ҳақли муҳофаза қилинган экан. У вақтда сигирларни, айниқса қурбонлик учун сўйиш таъқиқланмаган бўлиб, брахманлар қурбонлик қилинган ҳайвон гўштининг кўп қисмини ўзлари учун олиб қолар эдилар. Ҳозирги вақтда гўштни татиб ҳам кўрмайдиган брахманлар илгари гўштли овқатларни кўрдим демай еяверганлар. Брахман қурбонлик қилиш қоидаларини бажо келтирар эди, унинг ўзи қассоблик қилар эди. Шундай экан, нима учун у кейинчалик мол гўшти емайдиган, сўнгра эса бутунлай гўшт емайдиган бўлиб қолди?

Доктор Эмбедкар брахманларни гўштдан воз кечишга шароит мажбур қилганлигини айтади. Эрамиз бошланишидан сал олдинроқ Ҳиндистонда будда дини авж олиб кетди. Буддизм ҳайвонларни қурбонлик қилишни таъқиқлаганлиги учун деҳқонлар оммаси брахманизмни ташлаб, янги дин томонига ўтиб кетди. Шу тариқа ўз молларини қурбонлик қилиш каби диний эҳтиёждан халос бўлдилар.

Брахманлар ҳокимиятни яна ўз қўлларига олгунларича орадан беш-олти аср ўтиб кетди. Будда ибодатхоналари қурилишига қарама-қарши ўлароқ улар янада чиройлироқ ибодатхоналар барпо қилдилар. Буддизм қурбонлик қилишни таъқиқлаган бўлса, брахманлар сигирни муқаддас деб эълон қилдилар. Бунинг устига улар умуман гўшт ейишдан воз кечдилар. Шундай қилиб брахманлар буддистлар изидан боribгина қолмай, ҳатто улардан ўзиб кетдилар ва яна ҳокимиятни ўз қўлларига олдилар.

Аста-секин брахманлар ҳам сигирга сажда қиладиган бўлиб қолдилар. Вақт ўтиши билан сигирнинг гўштининг истеъмол қилиш мумкинлигининг ўзи ҳиндларни даҳшатга соладиган бўлиб қолди. Албатта кастага аъзо бўлмаган кишилар бундан мустасно эди. Мол гўштини кўрганда кўнгли айнийдиган каста аъзолари мол гўштини истеъмол қиладиган кишиларга ҳам нафрат билан қарайдиган бўлиб қолдилар. Шу тариқа мол гўштини истеъмол қилишдан қайтмаган келгиндилар «дахлсизлар»га айландилар. Нима учун бу бечоралар ҳам бошқалар изидан бориб, мол гўштидан воз кечмадилар? Чунки ўлган сигирлар уларнинг асосий овқати эди. Бу гўштдан воз кечиш очликдан ўлиб кетиш билан баравар эди.

Морис КЕЙН

ХАРИДЖОНЛАР БОШ КЎТАРМОҚДА

ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонида).

(Давоми бор).

ФУТБОЛ ГЎЗАЛЛИГИ

Спорт

Юбилей чемпионатининг 17-тур мусобақаларида кўпчилик футбол шайдоларининг асосий нигоҳи Москвада бўладиган ўйинга қаратилган эди. Мусобақа пешқадами — москвалик спартакчиларнинг ҳамшаҳарлари автозаводчилар билан бўладиган учрашуви ҳаммада катта қизиқиш туғдирган эди. Бу ўйин ишқибозлар кутганидек ҳаяжонли ва голларга жуда сероб бўлди.

Ўйиннинг 2-минутидаёқ Г. Хусаинов «Торпедо» қўриқчиси А. Кавазашвилини тўпни тўрдан олиб чиқишга мажбур этди. Биринчи таймнинг 33-минутида автозаводчилар ҳужумчиси Панс Маслаченкони догда қолдирди. Ўйиннинг 2-бўлими хизмат кўрсатган спорт мастери В. Иванов шогирдларининг тўла устунлигида ўтди. Торпедо ҳужумчилари Э. Стрельцов ва М. Гершкович «Спартак» дарбозасига тўртта тўп уриб, спартакчиларни йирик ҳисоб билан мағлубиятга учратдилар.

Бир ўйинда 6 та гол урилгани албатта футбол ишқибозларига олам-олам завқ бағишлади. Ҳа, футбол — урилган голлари, ажойиб комбинациялари билан гўзалда! Умуман, ўтган турда командаларнинг ҳужумчилари гайрат кўрсатишди. Бу сап аввало Тбилисининг «Динамо» командаси чарм тўп усталарига таaллуқлидир. Ҳамжиҳатлик, тўла ҳужумкорлик билан ўйинни ўтказган грузин футболчилари Одессанинг «Черноморец» дарбозасига жавобсиз 4 та тўп киритдилар. Ростов стадионидаги ўйинда ҳам ишқибозлар шунча гол урилганининг гувоҳи бўлишди. Ростов армиячилари Минскнинг «Динамо» командасига 2 та тўп уриб, ўз дарбозаларидан ҳам шунча тўп ўтказиб юбордилар. Луганск шаҳрида маҳаллий «Заря» командасига қарши ўйнаган «Пахтакор» футболчилари украин чарм тўп усталарининг 2 тўпига улар дарбозасига бир тўп киритиш билан жавоб қайтараолдилар холос. Бу турда «Ўз уйим — ўлан тўшагим» деган мақол ўз майдонида рақибларини қабул қилган командаларга фойда келтирмади. «Нефтчи» ЦСКА га, «Арарат» «Динамо» (Киев)га «Торпедо» (Кутаиси) «Зенит» га 1:0 ҳисобида ютқазиб қўйди. Кировобод ва Москва динамочиларининг учрашуви 1:1 ҳисобида тугади. Олмаота темир йўлчилари Донецк шаҳрида 2:0 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. Куйбишев шаҳрининг «Крылья Советов» футболчилари эса Москвада «Локомотив»дан 0:1 ҳисобида енгилишди. Шундай қилиб, ўтган тур ўйинлари турнир жадвалига жиддий ўзгаришлар киритмади.

Бугун эса «Локомотив» (Москва) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасидаги ўйин билан чемпионатнинг 18-тур мусобақалари бошлаб юборилади.

С. ЁҚУБОВ.

● ЁЗНИНГ ИССИҚ КУНЛАРИДА

Серқуёш республикамизнинг ёзи анчагина иссиқ бўлгани учун ҳам ҳар куни чанқоқ бости учун муздек сув даркордир. Мана кўриб турибсизки, сув сотувчи автоматлар олдидан одам аримайди.

Кўпгина ажойиб футбол матчлари бўлиб ўтадиган жонажон «Пахтакор» стадионимиз ҳам салқин бўлиши керак. Шунинг учун ҳам стадион ходимлари ниҳоятда босими зўр насослар билан стадионга сув сепмоқдалар.

О. Абдураҳмонов ва М. Нуриддинов фотолари.

● *Безорига шафқат йўқ!*

ҚИЛМИШ—ҚИДИРМИШ

Тошкент шаҳар давлат инспекцияси бошлиғининг ўринбосари милиция капитани Р. Х. Клевлеев ва милиция лейтенанти В. А. Ткаченколар тунги соат 1 да уйларига кетаётиб, Олма кўчасининг Урда кўпригн устида ғалати воқеанинг устидан чиқиб қолдилар. Бу ерда турган автомашинани бир йигит юргазиш учун уринарди. Ҳалиги йигитнинг кўзи милиция ходимларига тушди-ю, ўнғайсизлана бошлади. Бунда бир сир борлигини сезган Р. Клевлеев «шофёр»ни «машина»си билан давлат инспекциясига келтириб, уни сўроқ қилди. Сўроқ вақтида у Киров районидаги Барнаул кўча, 2-проезд 5-уйда туришини, ўзининг ёлғиз эмаслигини, иккита ўртоғи борлигини ва улар қаерда туришини ҳам айтиб берди.

Маълум бўлишича, Александр Синевнинг «дўстлари» ҳам Барнаул кўчасида туришар экан. Г. В. Мишинов ҳам, В. Г. Блажнев ҳам ҳеч қаерда ишламай, ўтганнинг ўроғини, кетганнинг кетмонини кўйишмас экан. Бу икки безори навбатдаги «сафарга» чиқишади. Улар пойтахтимиз кўчалари бўйлаб роса дайдишди. Собир Раҳимов кўчасидан келишаркан, кинотеатр яқинида турган Тошкент область ижроиячилик бошқармасининг ПАЗ-69 маркали автомашинасини кўриб қолдилар. Машина шофёри Муҳаммад Қаҳҳоров шу ердаги ошхонага овқатланиш учун кириб кетган эди. Фурсатдан фойдаланиб, янги «ўлжани» тезроқ қўлга тушириш пайига тушган безорилар машинани олиб қочадилар. Виктор Блажнев ва Геннадий Мишиновлар тунгги соат 1 гача машинада сайр қилишди ва машинани Олма кўчасининг Урда кўпригн устига келтириб ташладилар.

Шундан кейин эса уларнинг ҳамтовоғи Александр Синев машинани эндигина юргизаётган эди, милиция ходимлари уни қўлга туширдилар.

Яқинда Пушкин номли маҳалла чойхонасида бўлиб ўтган Октябрь район халқ судининг очиқ судида ана бу безориларнинг иши кўрилди. Район халқ судининг раиси Раҳим Сулаймонов айбланувчиларнинг жиноий ишлари ҳақида гапирди. Кейин айбдор Мишинов ва Блажневларга сўз берилди. Улар ўз айбларига иқрор бўлишди.

Октябрь район халқ суди машина ўғриларибезориларни бир йил озодликдан маҳрум этишга ҳукм чиқарди. Шуни айтадиларда қилмиш-қидирмиш деб.

О. ТУРСУНОВ.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

11 ИЮЛЬ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Яхши дам олиш — меҳнат ютуғининг гарови» деган эшиттириш (ўзбекча). **18.10** Италия қўшиқлари. **19.20** Татар куйлари. **20.00** «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. **20.30** Ёш композиторларининг асарлари (ўзбекча). **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. **22.20** Ф. Ҳакимова куйлайди. **22.40** Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари. С. Анорбоевнинг «Ўтинчи чол» повестидан парча (ўзбекча). **23.30** ФУТБОЛ. «Локомотив» (Москва) — «Пахтакор». Москвадан олиб эшиттирилади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Жаҳон прогрессив адабиёти. Турк ёзувчиларининг ҳикоялари (ўзбекча). **19.30** Болгария композиторларининг енгил куйлари. **20.00** Тожик халқ куйлари. **20.30** Ўзбек композиторларининг романслари. **21.00** «Бепоён далалар» деган радиокомпозиция (ўзбекча). **21.30** Тошкент қурувчилари учун эшиттириш ва концерт (русча).

12 ИЮЛЬ ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. **7.40** Қ. Усмонов чалади. **8.25** Ф. Содиқов ва С. Калонов асарлари. **9.30** Халқ куйлари (ўзбекча). **9.50** «Дунё бир ҳафта ичида» (тожикча). **11.15** «Халқ контроли амалда» деган эшиттириш (русча). **11.25** М. Ашрафий. «Темур Малик» симфоник поэмаси. **12.15** «Замондошларимиз» (ўзбекча). **13.30** Арно Бабажаняннинг эстрада куйлари. **16.10** Ёшлар учун музикали соат (ўзбекча). **16.50** «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). **17.00** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт (татарча).

18.00 Радио эшитувчиларнинг хатлари асосида илмий-атеистик темаларда «Турмушимиздаги янги анъаналар» деган эшиттириш (ўзбекча). **18.10** Балетлардан парчалар. **19.20** Ўзбек давлат филармонияси артистларининг концерти. **20.00** «Ўзбекистон индустриальний» радиожурнали (русча). **20.30** Саноат ходимлари учун концерт (русча). **21.00** Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). **21.10** Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт (ўзбекча). **22.20** Севги қўшиқлари (ўзбекча). **22.40** «Нодир ёзувлар». Г. Ғулом. «Афанди ўлмайдиган бўлди» (ўзбекча). **23.15** Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Соловьев Седой ва Дунаевский асарларидан концерт. **9.15** Реклама ва эълонлар.

19.00 Ўзбек артистлари ижросида рус композиторлари опералларидан парчалар. **19.30** Симфоник куйлар. **20.00** В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар (тожикча). **20.30** Социалистик мамлакатлар халқларининг куйлари. **20.50** «Механизатор фермада» деган суҳбат (русча). **21.00** В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги олдидан Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 П. И. Чайковский номидаги ижрочи-чолғучилар учинчи халқаро конкурси. Скрипкачилар концерти. **17.00** Ўзбек композиторларининг кантаталари.

Телевизорда кўринг

11 ИЮЛЬ ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: **17.55** Эшиттиришлар программаси. **18.00** Телевизион янгиликлар. **18.15** «Алфа ва Омега». Телефильм. **18.50** Реклама ва эълонлар. **19.00** «Икки ўғилнинг отаси» Телевизион бадиий фильм. **20.00** Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: **20.05** Телевизион янгиликлар. **20.20** «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси. **21.00** «Санъат усталари» циклидан. Чингиз Аҳмаров ҳақида эшиттириш. **21.40** «Ленинча ГОЭЛРО плани — амалда». **22.00** «Ярим аср йилномаси» циклидан берилаётган кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1943 йил ҳақидаги серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: **18.00** Киноочерк. **18.20** Олий ўқув юртларига кирувчилар экрани. **18.50** Реклама ва эълонлар. **19.00** Вақт, хабарлар, хроника. **19.10** «Ўш педагогика институти — бизнинг меҳмонимиз». **19.50** Телевизион янгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси. **20.05** Телевизион янгиликлар. **20.15** Махачкала телевидение студиясининг программаси. **21.30** «Қишлоқ янгиликлари». Тошкент шаҳридан эшиттириш олиб кўрсатилади. **22.00** «Севиш ман этилади». Бадиий фильм. **23.30** «Вақт». Информацион программаси. **00.15** Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: **20.00** Болалар учун. Телефильм. **20.10** «Дўстлик» саҳифалари. «Совет Иттифоқи ва Мўғулистон халқларининг ленинча ҳамкорлиги» деган темада суҳбат.

Рус тилида: **20.25** Янги реформа — амалда. **20.40** Бетховеннинг учинчи концерти. **21.15** «Бўйдоқнинг ҳаёти». Бадиий фильм.

12 ИЮЛЬ ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси. **13.05** Телевизион янгиликлар. **13.15** Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Табиат мўъжизалари» деган эшиттириш. **13.30** Мамлакатимиз далаларида. **14.00** ВЛКСМнинг 50 йиллигига бағишланган фильмлар фестивали. «Ёшлик ҳақида ҳикоялар». Бадиий фильм. **15.30** Эфирда «Молодость». **16.00** Ўқувчилар учун. «Марик Пегуснинг саргузашти» номли кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг бешинчи серияси. **16.30** Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 Эшиттиришлар программаси. **Рус тилида:** **18.00** Телевизион янгиликлар. **18.15** Ўсмирлар учун. «Қизил елканлар» деган эшиттириш. **18.55** «Октябрь» программаси. Файзулла Хўжаев. **19.15** Музикали календарь. **19.55** Реклама ва эълонлар. **20.00** Эшиттиришлар программаси. **Ўзбек тилида:** **20.05** Телевизион янгиликлар. **20.20** Устоз ва мураббий. **20.50** «Ноз-неъмат бунёдкори». Сабзавоткорлар учун эшиттиришлар программаси. **21.30** «Агар уйинг азиз бўлса» Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: **18.00** Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун математикадан машғулот. **19.20** Физикадан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси. **20.05** телевизион янгиликлар. **20.15** Ўқувчилар учун А. Пахмутова ижодига бағишланган суҳбатли концерт. **20.45** Талабларингизга мувофиқ концерт. **21.30** Интервидение ВДНХ дан репортаж олиб кўрсатилади. **22.00** Киносаёҳатчилар клуби. **23.00** Ўқувчилар учун телевизион бадиий фильм. **23.45** Музикали танаффус. **24.00** Янгиликлар эстафетаси. **01.00** Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: **20.00** Болалар учун. «Ажойиб ўйинчоқлар» деган эшиттириш. **20.20** «Яшнаётган Ўзбекистон». Ҳужжатли фильм. **Рус тилида:** **20.50** Коммунист минбари. **21.10** Доменико Чимароза. «Маэстро» фильм-операси. **21.35** «Капитан қизи». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-687

11 ИЮЛЬ, 1968 Й.

КИНО

11 ИЮЛДА

Қаттиқ ёнғоқ — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «ДРУЖБА» «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).

Уста жаллод — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Қаттиқ ёнғоқ — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Салават Юлаев — «ХИВА».

Калит — НАВОИЙ номли.

12 ИЮЛДА

Ер эгаси — «ДРУЖБА» (1 залда, тоқ соатларда), «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «ДРУЖБА» (2 залда, жуфт соатларда), «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Уста жаллод — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Сангам — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Қаттиқ ёнғоқ — «ФЕСТИВАЛЬ», ТЕЛЬМАН номли.

Оловдан ўтиб бўлмайди — НАВОИЙ номли.

Килиманжаро қори — «ХИВА».

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲРИДА 15 ИЮЛДАН 23 ИЮЛГАЧА ЎТКАЗИЛАДИГАН

ГАСТРОЛЛАРИНИНГ РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

Муқимий номли театрнинг ёзги биносида

15 июль НУРХОН,
16, 22 июль ГУЛ ва НАВРУЗ,
17 ИЮЛЬ АЯЖОНЛАРИМ,
18, 21 июль ТУЛИНОЙ
19 июль ИНСОФ
20, 23 июль КОНЦЕРТ

Томошалар кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

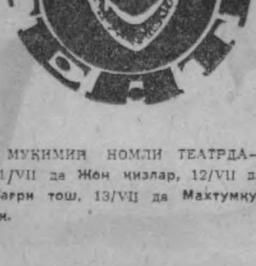

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 11/VII да Жон қизлар, 12/VII да Бағри тош, 13/VII да Махтумқули.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Ободонлаштириш бош бошқармасининг ШАҲАР ЭЛЕКТРЛАШТИРИШ КОНТОРАСИГА

шофёрлар, слесарлар, токарлар, электромонтёрлар, электромонтёр-шофёрлар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетарский кўчаси, 26 уй, кадрлар бўлими.

Бизнинг адрес: ТО телефонлар

Тошкент шаҳар. Дзержинский кўчаси. 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33. 33-29-09; масъул секретарлар — 33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр. № 2496. Р. 14830.